

ЕКОЛОГІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ

Екологічне прогнозування – це окремий вид діяльності як функції управління, який полягає в отриманні науково обґрунтованих варіантів розвитку стану навколишнього середовища та здоров'я населення, природно-ресурсного потенціалу, ризиків виникнення надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру, індикаторів збалансованого розвитку.

Види екологічного прогнозування

- ❖ глобальне прогнозування;
- ❖ державне прогнозування;
- ❖ регіональне і локальне прогнозування;
- ❖ проблемне і спеціальне прогнозування;

Глобальне прогнозування

Проводиться для Земної кулі в цілому, найвідомішими є, так звані, футуристичні прогнози людства.

Державне прогнозування

Проводиться спеціально уповноваженими державними органами разом з відповідними науковими установами, що забезпечують організацію і короткострокового і довгострокового прогнозування змін НПС.

Регіональне і локальне прогнозування

Здійснюється на місцевих рівнях, переважно на низовій адміністративно-територіальній ієрархії.

Проблемне і спеціальне прогнозування

Стосується досліджень територіально чи проблемно вузьких питань розвитку довкілля і охорони природи.

Прогнозування складається

- ❖ з оцінки перспектив розвитку майбутнього стану прогнозованого явища на основі наявного досвіду;
- ❖ умовного тривання у майбутньому тенденцій і закономірностей, що довго тривали у минулому й існують у сучасному;
- ❖ моделювання майбутнього стану прогнозованого явища згідно з очікуваними або бажаними змінам.

Основними елементами екологічного прогнозування

- ❖ оцінка сучасного стану;
- ❖ зонування території (виділення ареалів з різними параметрами середовища і забруднення);
- ❖ оцінка можливого антропогенного навантаження;
- ❖ економічна оцінка збитків;
- ❖ оцінка витрат на запобігання збиткам;
- ❖ оцінка ефективності природоохоронних і ресурсозберігальних заходів.

Основні методи прогнозування

- ❖ метод аналогій;
- ❖ метод екстраполяцій;
- ❖ метод інтерполяцій;
- ❖ метод експертної оцінки;
- ❖ метод моделювання.

Метод аналогій

порівняння прогнозованого явища з добре відомими і дослідженими явищами і процесами.

Метод експертних оцінок

оцінювання тенденцій майбутнього розвитку найкращими спеціалістами у даній сфері дослідження.

Метод моделювання

побудова нормативних і пошукових (імітаційних) моделей з урахуванням бажаної або ймовірної зміни прогнозованого явища на прогнозований період за наявними прямими або непрямыми даними про масштаби і напрямки змін.

Метод екстраполяцій

Поширення закономірностей, тенденцій, висновків, отриманих із попередніх достатньо вивчених спостережень, на прогнозовані процеси.

Метод інтерполяцій

Виявлення проміжного значення між двома відомими моментами (явищами).

Екологічні прогнози поділяються (за часом):

- ❖ короткотермінові – до 2 років;
- ❖ середньотермінові – від 3 до 5 років;
- ❖ довготривалі *або* *далекотривалі* – понад 5 років.

